

**T.C. Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile  
Arnavutluk Cumhuriyeti Tarım ve Gıda Bakanlığı Arasında  
Malsi e Madhe ve İşkodra Yöresinde Jersey Sığırı  
Yetiştiriciliği ve Yetiştirici Birliklerinin  
Oluşturulması Konusunda İşbirliği  
Protokolü**

**Madde 1: Taraflar**

Bu Protokolün tarafları Başbakanlık Türk İşbirliği Ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (bundan sonra kısaca TİKA olarak anılacaktır.) ile Arnavutluk Tarım ve Gıda Bakanlığı olarak belirlenmiştir.

**Madde 2: Konu ve Amaç**

TİKA ve Arnavutluk Tarım ve Gıda Bakanlığı, Malsi e Madhe ve İşkodra bölgesinde ülke şartlarına uygun bir sığır yetiştiriciliği sistemin yerleştirilmesi ve yetiştiricilerin birlikler şeklinde örgütlenmelerini sağlamak amacıyla hazırlanan projenin gerçekleştirilmesinde işbirliği yapacaklardır.

Projede damızlık sığır genetik potansiyelinin tam kullanımının sağlanması, sığır yetiştiriciliği sektöründe karlılığın artırılması ve yetiştiricilerin birlikler şeklinde örgütlenmeleri amaçlanmaktadır.

**Madde 3: TİKA'nın Yükümlülükleri**

- a) Projede belirtilen görevleri yerine getirmek üzere her yıl iki aydan az olmayacak şekilde Arnavutluk'ta proje danışmanı görevlendirecektir.
- b) Hayvan ıslahı, hayvan besleme, yetiştirici birliklerinin organizasyonu ve hayvan hastalıkları suni tohumlama konusunda 3 gruba (10'ar yetiştiriciden oluşan) 5 gün süreli eğitim programlarının hazırlanmasını sağlayacaktır.
- c) İhtiyaç duyulması halinde bilgisayar ıslah programının kurulması ve yıllık versiyonlarının yenilenmesi için Arnavutluk'ta kısa süreli uzman görevlendirecektir.
- d) Proje danışmanı için tercüman sağlayacaktır.
- e) Proje dokümanında belirtilen araç, suni tohumlama malzemeleri, sütte protein tayin cihazı, hayvanları tanımlamak için kulak küpesi, süt ölçüm kovası, bilgisayar donanımı, ve ıslah programını sağlayacaktır.

**Madde 4: Arnavutluk Tarım ve Gıda Bakanlığının Yükümlülükleri**

- a) Türk Proje Danışmanı ile birlikte veya yalnız çalışmak üzere proje süresince, Arnavutluk proje elemanlarına gerekli talimatları vermek, faaliyetleri izlemek ve değerlendirmek amacıyla yetkilendirilmiş bir Arnavutluk Ulusal Proje Koordinatörü görevlendirecektir.
- b) Proje süresince, proje dokümanında Arnavutluk tarafının projeye desteği bölümünde yer alan nitelikte ve sayıda Arnavutluk personelinin istihdamını sağlayacaktır. (Şoför, tercüman, sekreter, uzman v.b)
- c) Tiran'da ve projenin uygulandığı bölgelerde ofis binası ve müstahilatını sağlayacaktır.
- d) Proje süresince tercüme, telefon, faks ve internet gibi iletişim giderlerini karşılayacaktır.
- e) Bilgi sisteminin kurulması için teknik ve yasal şartları oluşturacaktır.
- f) Araçlar için benzin sağlayacaktır.
- g) Projenin devamı süresince, projeyi üstlenecek özel bir yetiştiriciler birliği kurulmasını teşvik edecek ve gerekli yasal düzenlemeleri yapacaktır.

- b) Proje kapsamında TİKA tarafından sağlanan tüm girdiler her türlü ödemelerden (gümrük, vergi, resim, harç v.b) muaf tutulacak ve bu girdilerin Arnavutluk gümrüğünden en kısa sürede çekilmesi ve projenin hizmetine verilmesini sağlayacaktır.
- i) Proje kapsamında yer alan değerlendirme toplantısına iştirak edeceklerin iştirak masraflarını karşılayacaktır.

#### **Madde 5: Uygulayıcı Kuruluşlar**

Projenin uygulanmasıyla ilgili kuruluşlar Türk tarafı adına TİKA, Arnavutluk tarafı adına Arnavutluk Tarım ve Gıda Bakanlığı Hayvan Yetiştiriciliği Direktörlüğüdür.

#### **Madde 6: Ortak Yükümlülükler**

- a) Projenin uygulayıcı kuruluşları, projedeki gelişmelere bağlı olarak gerekli değişiklikleri diğer kurumun onayını almak kaydıyla yapabilecektir.
- b) İlk iki yılın sonunda değerlendirme yapılacak ve gelişim durumuna göre projenin devam edip etmeyeceğine karar verilecektir.
- c) TİKA tarafından görevlendirilecek Proje Danışmanı ve Arnavutluk Ulusal Proje koordinatörü 6 aylık periyotlarla Projenin işleyişi hakkında birlikte ayrıntılı rapor hazırlayarak TİKA Başkanlığına ve Arnavut Makamlarına sunacaklardır.

Bu Protokolde belirtilmeyen hususlar tarafların karşılıklı görüşmesiyle çözüme kavuşturulacaktır.

İşbu Protokol 12/10/2001 tarihinde Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Arnavutluk Tarım ve Gıda Bakanlığı arasında Türkçe, Arnavutça ve İngilizce dillerinde, her biri eşit geçerlilikte iki nüsha olarak imzalanmıştır.

İş bu Protokol tarafların iç hukuk kurallarına göre onay sürecini tamamladıklarını bir birlerine bildirmelerinden 30 gün sonra yürürlüğe girer

Herhangi bir anlaşmazlık durumunda İngilizce nüsha esas alınacaktır.

Başbakanlık Türk İşbirliği ve  
Kalkınma İdaresi Başkanlığı

Arnavutluk Tarım ve Gıda Bakanlığı

Dr. Öner KABASAKAL  
Başkan

Agron DUKA  
Tarım ve Gıda Bakanı

**Cooperation Protocol Between the Turkish International Cooperation  
Administration (TICA) of the Republic of Turkey and the  
Ministry of Agriculture and Food of the Republic of  
Albania on the Jersey Cattle-Rearing and  
Establishment of Jersey Cattle the  
Farmers Associations in the  
Malsi e, Madhe and  
Shkoder Region**

**Article 1: Parties**

The parties of this Protocol are the Turkish Prime Ministry, Turkish International Cooperation Administration (hereafter called TICA) and the Ministry of Agriculture and Food of Albania.

**Article 2: Subject and the Objectives**

TICA and the Ministry of Agriculture and Food of Albania will cooperate in the realization of the project prepared to build cattle rearing system suitable to the conditions of the country in Malsi e, Madhe and Shkoder region and to organize the cattle farmers within farmer associations.

The project will seek the full utilization of the genetic potential of brood cattle, the enhancement of profits in cattle rearing sector and the organization of the breeders within associations.

**Article 3: The Obligations of TICA**

- a) TICA will appoint a project consultant for a period of at least two months per year for the performance of the jobs indicated in the Project.
- b) TICA will enable the preparation of a training program for 3 groups of breeders each consisting of 10 for a period of 5 days about animal breeding, animal nutrition, the organization of cattle farmers associations, animal diseases and artificial insemination.
- c) TICA will establish the breeding computer program and will appoint an expert to Albania for upgrading of their annual versions for a short period of time.
- d) TICA will provide a translator for the project consultant.
- e) TICA will provide the means, artificial insemination material, protein detector in milk (if needed), animal earmarking material, milk measuring bucket, computer hardware and breeding program.

**Article 4: The Obligations of Albanian Ministry of Agriculture and Food**

- a) The Albanian Ministry of Agriculture and Food will appoint an Albanian National Project Coordinator to work with the Turkish Project Consultant or alone, and authorized to instruct the Albanian project team appropriately and to monitor and evaluate the activities.
- b) The Albanian Ministry of Agriculture and Food will enable the employment of Albanian personnel indicated in the part of the project document about the Albanian contribution to the project (e.g. drivers, translators, secretary, expert, etc.), for the full duration of the project.

- c) The Albanian Ministry of Agriculture and Food will provide an office buildings and premises in Tirana and in the region where the project will be applied.
- d) The Albanian Ministry of Agriculture and Food will bear the costs of translation and interpretation, and communication expenditures such as telephone, fax and Internet.
- e) The Albanian Ministry of Agriculture and Food will enable the installation of the computer system by creating the necessary technical and legal conditions.
- f) The Albanian Ministry of Agriculture and Food will bear vehicle maintenance, repair and fuel expenditures.
- g) The Albanian Ministry of Agriculture and Food will encourage the establishment of a special breeders association that will adopt the project, and will make the necessary legal arrangements.
- h) All inputs provided by TICA within the scope of the project will be exempt of all duties, tariffs, etc., and it will be possible to draw these inputs from Albanian custom offices as soon as possible and made available for the project.
- i) The Albanian Ministry of Agriculture and Food will bear the accommodation and food expenditures of the participants of the evaluation meeting indicated within the scope of the project.

#### Article 5: Executive Institutions

The institutions that will execute this project are TICA on behalf of the Turkish party and The Albanian Ministry of Agriculture and Food on behalf of the Albanian party

#### Article 6: Common Obligations

- a) The executors of the project will be able to make the necessary amendments needed during the course of the project with the consent of the other party.
- b) At the end of the first two years an evaluation will be made, and a decision about whether to continue the project or not will be taken according to the results of this evaluation.
- c) The Project Consultant to be appointed by TICA and the Albanian National Project Coordinator will prepare detailed progress reports every 6 months and will present them to TICA and Albanian authorities.

Disagreements on points not designated in this Protocol will be settled by discussions among the parties.

This Protocol is signed among the Turkish Prime Ministry, Turkish International Cooperation Administration and Albanian Ministry of Agriculture and Food on 12/10/2001 in two copies in Turkish, Albanian and English each of which are equally valid.

This Protocol shall enter into force 30 days after both Parties notify each other that they have completed the process of ratification.

On any disagreement the English copy will be referred.

Prime Ministry, Turkish International  
Cooperation Administration

Ministry of Agriculture and Food

Dr. Öner KABASAKAL  
President

Agron DUKA  
Minister of Agriculture and Food